

EFECTELE CONTRADICTORII ALE DEZVOLTĂRII ȘTIINȚEI ASUPRA STĂRII DE SĂNĂTATE A SOCIETĂȚII

CONTRADICTING EFFECTS OF THE DEVELOPMENT OF SCIENCE ON SOCIETY'S HEALTH

*General de brigadă (r.) prof. univ. dr. Viorel BUȚA**

*Dr. Răzvan MANOLIU***

*Drd. Alina ARDELEANU****

Rezumat: Știința a progresat de-a lungul timpului, obținându-se realizări imense începând de la cunoașterea omului și pâna la cea a universului. Unele cunoștințe au fost dobândite individual și chiar întâmplător, dar cele mai multe prin eforturi colective în cadrul unor structuri de cercetare (institute specializate, academii, universități etc.).

Realizările științifice au facilitat munca omului și au schimbat raportul dintre munca fizică, dominantă la început, și munca intelectuală, cu o pondere din ce în ce mai mare în prezent și cu atât mai mult în viitor.

Evoluția științei nu poate fi oprită niciodată de către nimeni așa cum nu se poate stopa scurgerea timpului sau evoluția vieții pe pământ.

Știința și tehnica au avut un impact pozitiv major asupra stării de sănătate a societății, ca o constantă permanentă de-a lungul timpului. Fără acești doi factori nu ne putem imagina cum ar fi arătat omenirea astăzi. Nici copiii din prezent nu înțeleg cum a fost viața părinților, dar mai cu seamă a bunicilor, fără telefoane mobile, televizoare, deplasări cu avionul, calculatoare electronice, tablete, autostrăzi, învățământ online, laser, inteligență artificială, roboți, panouri solare, aparatură medicală ultraperformantă și multe altele.

Din nefericire știința și tehnica au avut și un impact negativ asupra stării de sănătate a societății. Acest impact nu s-a manifestat în plenitudinea sa, dar potențialul este imens cu consecințe uriașe și chiar se poate ajunge la dispariția omului de pe pământ. Se poate ajunge la un asemenea final apocaliptic fie intenționat (a se vedea declarațiile iresponsabile ale unor lideri politici actuali) fie ca urmare a unor erori ce pot apărea în gestionarea unor sisteme cu capacități de distrugere imense.

Am dorit ca analiza noastră să nu fie nici optimistă, dar nici pesimistă, ci doar realistă astfel încât factorii de decizie de la nivel național și nu în ultimul rând internațional să fie conștienți de toate consecințele realizărilor științifico-tehnice.

Cuvinte cheie: Știință, sănătatea societății, impactul științei, consecințe pozitive, consecințe negative.

Abstract: Science has progressed over time, achieving immense achievements starting from the knowledge of man and up to that of the universe. Some knowledge was acquired individually and even by chance, but most through

* Membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, vbuta49@yahoo.com.

** Unicredit Bank România, razvanmanoliu@gmail.com.

*** Școala Națională de Studii Politice și Administrative, alina.ardeleanu7@yahoo.com.

collective efforts within research structures (specialized institutes, academies, universities, etc.).

Scientific achievements have facilitated man's work and changed the ratio between physical work, dominant at the beginning, and intellectual work, with an ever-increasing weight today and even more so in the future.

The evolution of science can never be stopped by anyone just as the passage of time or the evolution of life on earth cannot be stopped.

Science and technology have had a major positive impact on the health of society as a permanent constant over time. Without these two factors we cannot imagine what humanity would look like today. Even children today do not understand what life was like for their parents, but especially for their grandparents, without cell phones, televisions, air travel, electronic computers, tablets, highways, online education, lasers, artificial intelligence, robots, solar panels, appliances high-performance medical and more.

Unfortunately, science and technology have also had a negative impact on the health of society. This impact has not been manifested in its fullness, but the potential is immense with huge consequences and may even lead to the disappearance of man from the earth. Such an apocalyptic end can be reached either intentionally (see the irresponsible statements of some current political leaders) or as a result of errors that may occur in the management of systems with immense destructive capabilities.

We wanted our analysis to be neither optimistic, nor pessimistic, but only realistic, so that decision-makers at the national and, not least, international level are aware of all the consequences of scientific and technical achievements.

Keywords: *Science, public health, impact of science, positive consequences, negative consequences.*

Știința (din cuvântul latin *scientia*, care înseamnă „cunoaștere”)¹ este un sistem ordonat de cunoștințe structurate care studiază, cercetează și interpretează fenomenele naturale, sociale și artificiale.²

Știința cuprinde mulțimea cunoștințelor despre ceea ce ne înconjoară, despre semenii noștri, dar și despre noi și reprezintă o imensă dobândire a omenirii. Din cele mai vechi timpuri se acumulează noi cunoștințe și se descoperă legi referitoare la lucrurile și evenimentele care ne înconjoară și în mijlocul cărora trăim. Progresul civilizației umane a fost influențat și chiar determinat de cercetarea științifică.

Știința se bazează pe cercetare, care se desfășoară frecvent în instituții academice și de cercetare, precum și în agenții și companii guvernamentale. Impactul practic al cercetării științifice a dus la apariția politicilor științifice care încearcă să influențeze întreprinderea științifică prin prioritizarea dezvoltării produselor comerciale, armamentelor, îngrijirii sănătății, protecției mediului, etc.

Știința reprezintă o formă de cunoaștere, organizată din punct de vedere metodologic și verificată în funcție de realitate, oferind valoare majoră ca public global. Știința trebuie să extindă granițele cunoașterii, să

¹ Harper, Douglas, „Science” *Online Etymology Dictionary*, accesat la 20 august 2023.

² „Presentación”. *Tecnología industrial II* (în spaniolă). Everest Sociedad Anónima. 2014. p. 3. ISBN 9788424190538.